

ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΕΒΕΝΤΙΑΣ.

Ραδιοφωνική σκηνή Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ.

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α .

1) ΑΠΟΣΤΑΛΜΕΝΟΣ (από τους νεκρούς)

2) Α' ΟΜ. (2-3)

3) ΑΡΧΗΓΟΣ Α' ΟΜ.

4) Β' ΟΜ.

5) ΑΡΧΗΓΟΣ Β' ΟΜ.

6) Γ' ΟΜ.

7) ΑΡΧΗΓΟΣ Γ' ΟΜ.

8) Δ' ΟΜ.

9) Ε' ΟΜ.

10) ΕΚΦΩΝΙΤΗΣ

Σ Κ Η Ν Η Ι η

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

(Μέ τόν πρόλογο γίνεται ή είσαγωγή στή Ραδιοφωνική σκηνή.)

Ο "Ολυμπος είναι τό βουνό πού συμβολίζει τήν Λεβεντιά τής Ελλάδας. Είναι τό ιστορικώτερο βουνό τής πατρίδας μας από τήν πιο παλιά Ιστορία μέχρι τών ημερών μας. Η Ελληνική Μυθολογία θέλει τούς δώδεκα θεούς πάνω στόν "Ολυμπο. Μα καί όλη ή Νεωτέρα Ιστορία όλα τά θρυλικά μας Δημοτικά τραγούδια για τόν "Ολυμπο μιλούν.

Πώχει σαραντα-δυσό κορφές
κι' έξήντα δυσό βρυσούλες
κάθε κορφή καί φλάμπουρο
κάθε βρυσούλα κλέφτης.

Ο "Ολυμπος αποτελεί πιά θρύλο για μάς τούς "Ελληνας. Μήπως καί οι σύγχρονοι ποιητές δέν τραγουδισαν τήν Λεβεντιά τοῦ "Ολύπου;

ΑΠΟΣΤ. (Εσεῖς τ' "Ολύπου Σταυραῖτο
λέει ό Παλαμῆς καί τό Δημοτικό μας τραγούδι, ό "Ολυμπος λέει τόν Κίσαβο

Ἄναθεμά σε Κίσαβε, βρέ Τουρκοπατημένε.

Ἐδώ ὁ Ὀλυμπος ἱεροσωποποιεῖ καί πάλιν τήν Ἑλληνική Λεβεντιά στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Ὅμως σᾶς ζητῶ συγγνώμην ἀγαπητοί ἀκροαταί, πού θέλω νά σᾶς φέρω μέ τά λόγια μου αὐτά πάνω στήν πιό ψηλή κορφή τοῦ Ὀλύμπου. Καί ζητῶ συγγνώμην, γιατί ἔχομε σχεδόν χειμῶνα καί πάνω στόν Ὀλυμπο φαντάζεστε τί κρῦο κάνει. Ὅμως ἐπιμένω ν' ἀρθῆτε μαζί μου, νά τώρα, καλᾶ δέν πειράζει μέ τή φαντασία ἔστω, ἔλατε γιά νά δῆτε τό Πανηγύρι τῆς Ἑλληνικῆς Λεβεντιάς.

Α' ΟΜ. (Ὡς ἡ χοροδεία συνοδεύει λαϊκοῦ ὄργανου στό παρακάτω Δημο-
τικὸ τραγοῦδι)

Σ Κ Η Ν Η 2α
Σαράντα καλλιχάρια

(στά τελευταῖα λόγια ἀκούεται ὑπόκοφα Κλαρίνο πού δυναμώνει ὅταν τελειώσουν τά λόγια τῆς Προλογίας. Ἀκούεται ἀκόμη σφυρίγματα, φωνές καί μερικοί πυροβολισμοί. Καί πάλιν χαμηλώνει ἡ μουσική καί ὁ Ἀποσταλμένος ἀρχίζει)

ΑΠΟΣΤ. (ἀκούεται ἐν τῷ ἀπότομα μέ αὐθορμητισμὸν μὲ καί μέ συγκί-
νησὴ τούς λέει)

ΑΠΟΣΤ. Τί εἶναι τοῦτες οἱ χαρές, ὅσα σᾶς ζητῶ
τοῦτα τά πανηγύρια ἤδη δὴ κοντὰ σᾶς,
καί σέ τόση ψηλή κορφή... πρῶτῃσθ θέλησα
στρώθησαν τοῦ Ὀλύμπου... ἀφεντιά σᾶς.

(ἀκούεται τώρα γιά λίγο ἓνα Κρητικὸ τραγοῦδάκι)

Α' ΟΜ. Καλῶς τ' ἀφεντή, ὅτι θεός.

ΑΠΟΣΤ. Σάν πᾶς στήν Κρήτη Κρητικέ
Χαιρέτα μας τήν Κρήτη
Χαιρέτα μας καί τό βουνό
τό γέρο-Ψηλορίτη.

Α' ΟΜ. Εἶσαι Ἑλληνας κι' ἐσύ...

ΑΠΟΣΤ. (ἐνῶ παίρνει νά σβύνη τό προηγούμενο Κρητικὸ τραγοῦδι)

ΑΠΟΣΤ. Θάρῳ ὀμάδες περισσές
Ἑλληνικῆς γεννιάς
κι' ὄλες μέ πᾶθος τραγουδοῦν
τραγοῦδια Λεβεντιάς.

(ὑπόκοφα τώρα ἀκούεται ἓνα Νησιώτικο. Ὁ Ἀποσταλμένος μέ μι-
κρή διακοπή ἀπό τά προηγούμενα ἀπαγγέλει τώρα σιγά-σιγά.)

ΑΠΟΣΤ. (σέ συνέχεια) Πιά νά βαστάξω, δέν μπορῶ
πάω νά τοῦς μιλήσω
πάν' νά γλεντήσω μετ' αὐτούς
μαζί τους νά μεθύσω.

(ένω άκούεται τό παρακάτω τραγούδι)

ΑΠΟΣΤ.

Μά...για νά άκούσω πρώτα
έτοϋτα δώ τά λόγια.

Σ Κ Η Ν Η Ξ η

Α'ΟΜ. (άρχηγός)

Α'ΟΜ. (όλη ή χοροδεία συνοδεία λαϊκοϋ όργάνου στο παρακάτω Δημο-
τικό τραγούδι)

Σαράντα παλληκάρια
κι' από τή Λειβαδιά
πάνε για νά πατήσουν
μωρ' τήν Τριπολιτσά.

ΑΠΟΣΤ.

ΑΠΟΣΤ. (πλησιάζει και άπότομα μέ αύθορητισμό μά και μέ συγκί-
νηση τούς λέει)

Χίλια συγχώρια σ'ας ζητώ
πού ήρθα δώ κοντά σας.
Γιά...νά...ρωτήσω θέλησα
κάτι..τήν...άφεντιά σας.

ΑΠΟΣΤ.

Α'ΟΜ. Καλώς τ'άφέντη, ότι θές.

ΑΠΟΣΤ. Καί πτώτα πρώτα μάθετε
πώς είμαι Έλληνας κι'έγώ.

Α'ΟΜ. Είσαι Έλληνας κι'έσύ;....

ΑΠΟΣΤ. Ναι. Άλλά για πέστε μου
γιατί αύτή ή σύναξη
γιατί αύτό τό γλέντι;
Έσείς άπ'οϋθε έρχεστε
πώς έτσι έδω πάνω;

Α'ΟΜ. (Άρχηγός) Άπό τό γέρο τό Μωριά
κοπιάσαμε νάρθοϋμε

(σβύνει σιγά-γιατ'είναι ή πιο τρανή γιορτή και άλλαγα-
μούς άκούεται σήμερα έδω πάνω. των Κρητών.)

ΑΠΟΣΤ. Εἶστε ἀπό τό θουλιό
 Μωριά τόν ξακουσμένο
 τοῦ Ταῦγέτου ἢ Λεβεντιά
 χιλιοτραγουδισμένη.

Α' ΟΜ. (ἀρχηγός) ἤρθαμε ἐδῶ στόν Ὀλυμπο
 στήν πιό ψηλή κορφοῦλα
 ὅλη ἡ Ἑλλάδα νά μᾶς δῆ
 καί νά γιορτάσωμε μαζί
 μετ' ἄλλα παλληκάρια.

ΑΠΟΣΤ. Εἶμαι λιγάκι βιαστικός
 πάω νά δῶ καί ἄλλους.

Α' ΟΜ. Μά δέν μᾶς εἶπες φίλε μου
 ἀπ' οὔθε ἦρθες καί ποῦ πᾶς
 ποῦνε τά γεννιιά σου;

ΑΠΟΣΤ. Θέ νά γυρίσω ὄλουνοῦς
 κι' ὕστερις σέ μιὰ σύναξη
 σ' ἓνα κοινό τραπέζι
 ὅπου θά μαζοχτοῦμε
 χάρη θά τό ζητήσω,
 τότε θά πῶ τόν πόνο μου
 θά πῶ καί τή χαρά μου
 θά πῶ καί τά μυνήματα
 πού ἔφερα μαζί μου,
 ἀπό 'να μέρος μακρυνό
 καί ἄγνωστο γιά σᾶς.
 Νά! πάω νά δῶ καί ἄλλουνοῦς.
 Σᾶς εἶπα, εἶμαι βιαστικός.

(ὁπόμοφα ἀκούεται πάλιν ἡ συνέχεια τοῦ τραγουδιοῦ)

Α' ΟΜ. Στόν δρόμο πού πηγαίναν
 μωρ' γέροντα ἀπαντοῦν.

(σβύνει σιγά-σιγά καί ἐν τῷ μεταξὺ μέ φωνές καί ἀλαλαγ-
 μούς ἀκούεται ἡ Β' ΟΜ. πού εἶναι τῶν Κρητῶν.)

Σ. Φ. Η. Ν. Η. 4η

Β' ΟΜ. Νάχε ή γής πατήματα
 κι' ό ούρανός κερκέλια
 πάταγα τά πατήματα
 κι' έπιανα τά κερκέλια
 κι' άνέβαινα στους ούρανούς.

ΑΠΟΣΤ. (ένω άκούει τό τραγούδι)
 (ήπόκοσα παίζει ή λύρα ως του σιγά-σιγά σβύνει)

"Άλλον χαβά άκούω
 μου είναι κι' αύτή άγαπητή
 θέ νά τούς κραίνω και αύτούς.

(πλησιάζει και μέ περισσότερο θάρρος τώρα)

Γ' ΟΜ. (άκολουθεί με τραγούδι ή λύρα ή ομάδα των Ποντίων)
 Καλημερίζω τήν Λεβεντιά;

Β' ΟΜ. (όλοι) Καλώς το τό κοπέλι;

ΑΠΟΣΤ. Είστε οι Κρήτες οι ξακουστοί
 μέ τή μεγάλη δόξα
 που οι Σαρακηνοί σ'ας τρώμαξαν
 πριν από λίγο οι Γερμανοί;

ΑΠΟΣΤ. (τους άλλους)
Β' ΟΜ. (άρχηγός) Τση Κρήτη δέν περνάει σιλαβιά
 τώχω άκουστά άπ'τόν κύρη μου.
 Πώς ζή τ'ό φάρι μέ νερό
 και τό πουλί μ'άέρα
 για'έτσα ζή κι'ό Κρητικός
 μά λεύτερη παντέρα.

Γ' ΟΜ. (όλοι)
ΑΠΟΣΤ. Μά'ίντα κάνεις έπαι
 μια τσικουδιά ρακί
 σάν θες νά σοϋ τό δώσωμε.

ΟΛΟΙ. (γελοῦν) Χά...χά...χά... Ποντίοι είμεσ.

ΑΠΟΣΤ. Θέ νά τό πιω Λεβέντες μου
 μά ύστερίς από λίγο.
 Μονάχα σ'ας παρακαλώ

Σαρακηνούς πολέμανεν
ἄν βέβαια τό θελήσετε,
νά ἐκεῖ στήν ἄσπρη πέτρα
ὅπου θά μαζοχοῦμε οἱ ἀρχαῖοι.
σήμερις ἔδω πάνω. εἰνον.

Σᾶς ἔφερα μηνύματα.
ὄντάμα μέ τή λύρα σας
σιγά-σιγά τραβῆξετε.

(ὕποκοφα παίζει ἡ λύρα ὡς που σιγά-σιγά σβύνει)

Σ Κ Η Ν Η 5η

Γ'ΟΜ. (ἀκολουθεῖ μέ τραγούδια. Εἶναι ἡ ομάδα τῶν Ποντίων)

Ἀκρίτας ὄντας ἔλαμνεν
ἀφιά σὴν ποταμέν
ἔπένεν κι ἔρτον κι ἔλεμνεν
τὴν ὥραν πέντε αὐλάκια.

ΑΠΟΣΤ. (τούς πλησιάζει κι αὐτούς)
Μπα...ποιοί εἴστε ἔσεῖς;
Θαρρεῖς πάλιν τούς Κρητικούς,
ἀντάμωσα στ' ἀλήθεια.
Μά συγχωρεῖτα. Γειά σας.

Γ'ΟΜ. (ὄλοι) Καλῶς τὴν εὐλοῖαν.

ΑΠΟΣΤ. Τ' Ἀκρίτα τραγούδια ἄκουσα
καί μοῦρχετε παρᾶξενο.
Γιὰ πέστε μου ποιοί εἴστε;
Μέ συμπαθᾶτε.

Γ'ΟΜ. (ἀρχηγός) Δέν κι ἔφτάει. Πόντιοι εἶμες.
Ρίζα μ' ἐμεῖς πᾶ ἔχομε
κάμποσον ἱστορίαν.
Ἀκρίτας ἐμουν μέ σταυρόν
κι ἑλληνικόν σημαίαν

Σαρακηνοὺς πολέμανεν
κι' ἐφύλαττεν τὸν Πόντον.

Ἄμαν ἄς λέγω σε οἱ ἀρχαῖοι
ἔμ' ἔλεγον ἔμ' ἔπινον.

ΟΔΟΙ. (γελοῦν) Χά...χά...χά...

Γ'ΟΜ. 'Ορῖστε σὸ τραπέζ'.

ΑΠΟΣΤ. Πάρα πολὺ εὐχαριστῶ
πάω καί εἶμαι βιαστικὸς
σάν θέλετε ν' ἀκούσετε
καί τὸ δικό μου πόνο.

Πέρα στήν ἄσπρη πέτρα,
σᾶς προσκαλῶ κι' ἐσᾶς.

Γ'ΟΜ. Καλόν, καλόν.

Β'ΟΜ. (ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κρητῶν φτάνει)

Μεγάλος ντόρος ἔγινε
'Αφέντη μου γιὰ σένα
καί ὅσον δέν σοῦ γνώρισαν
τὸ μάθανε καί ἦρθαν
ἐκεῖ στήν ἄσπρη πέτρα

Μακεδονῖται Θεσσαλοί
καί οἱ ἀγαπητοί μας Θραῖκες.

(ἀκούεται ἓνα Νησιώτικο τραγούδι)

Σ Κ Η Ν Η 6η

Δ'ΟΜ. (Νησιῶται) Νησιῶτες ὅπου βρίσκεστε
γυρῖστε στὰ νησιά σας!

Β'ΟΜ. (ὁ προηγούμενος ἀπ' αὐτῶν)

Ἄκοῦς; Τὸ πανηγῦρι τράνεφε.

(σβύνει τὸ Νησιώτικο τραγούδι καί ἀκούεται τὸ Θεσσαλιώ-
τικο)

Ε'ΟΜ. Στή Θήβα εἶναι ἔμορφες
 στή Λειβαδιά ἀφράτες
 στό Βόλο καί Λάρισα
 Ξανθιές καί μαυρομάτες.

(ἀκούονται σφυρίγματα, φωνές κ.λ.π.)

ΑΠΟΣΤ. Ἄπό χαρά ξαπόστασα
 καί ὄχι ἀπό κόπο.
 Θωρῶ τριγύρω τά βουνά
 τόν γέρο τόν Μωριά,
 καί πιά κάτω τήν Κρήτη
 τά ὄμορφα νησιά μας
 καί τόν γαλάζιο Πόντο.

 Ἐδῶθε εἶν' ἡ Θράκη μας
 ἡ νουικοκυρεμένη,
 πλάϊ ἡ Μακεδονία
 νά...τος κι' ὁ κάμπος ὁ πλατύς
 τῆς Ξανθιάς Θεσσαλίας
 τῆς Ἠπείρου τά φηλά βουνά
 πού τόσα μέθυμιζουν.

ΑΠΟΣΤ. Καί τήν Ἑλληνική Λεβεντιά
 ἀπ' ὄλα αὐτά τά μέρη
 στά πρόσωπά σας τήν θωρῶ
 καλά ζωγραφισμένη.

Κι' ὁ Ὀλυμπος καμαρωτός
 ἐπάνω στήν κορφή του
 φιλοξενεῖ τήν Λεβεντιά
 πού σήμερις γιορτάζει.

 Ἐτρεξα ὁ ἄχαρος κι' ἐγώ
 ἀφοῦ μοῦ ξύπνησε γλυκά
 μεσ' στό βαθύ τόν ὕπνο μου
 τῆς κλετουργιάς τραγούδι.

ΟΛΟΙ. Ἄπ' οὔθε εἶσαι ξένη μου;

Α'ΟΜ. (ἀρχηγός) Εἶναι Ἑλληνας μάς εἶπε.
 Ἐμεῖς πρῶτοι τόν εἶδαμε.

ΑΠΟΣΤ. Κι' ἂν σᾶς μιλή ἀδέλφια μου
καί εἶμαι ἀποσταλμένος
δέν εἶμαι ἀπό τούς ζωντανούς
μά ἀπ' τούς πεθαμένους.

ΟΛΟΙ. Εἶσαι ἀπ' τούς πεθαμένους;.....

ΑΠΟΣΤ. Ἀδέλφια μου κουμόμουνα
εἰς τόν αἰώνιο ὕπνο
μιὰ πού τόν κοιμάται ὁ καθείς
μονάχα ὅταν πεθάνη.

Τοῦ Λεωνίδα σύντροφος
πέρα στήν Ἀλαμάννα
μαζί του καί μ' ἄλλους πολλούς
ἐπέσαμε ὄντάμα.

Πέρασαν χρόνια καί καιροί.
Καί πέρα ἀπό τόν Ἄδη,
ὅπου ὄχομε τίς κατοικιές
ἐμεῖς οἱ σκοτωμένοι.

ΟΛΟΙ. Οἱ σκοτωμένοι;

ΑΠΟΣΤ. Πέρα ἀπό κεῖ κοιτάζομε
τή μάνα μας Ἑλλάδα.
μή λάχοι τήν πατήσουνε
καί τήν ὑποδουλώσουν..

Ὅμως μέ μιᾶς παρηγοριά
παίρνομε, ὅταν δοῦμε
τῆς νέας Ἑλλάδας τή Λεβεντιά
πού εἶστε σεῖς καί τώρα
πανηγυρίζετε ἔδῳ

στήν πίσ φηλή κορφοῦλα
τ' Ὀλύμπου τ' ἀσπρομάλλη
σκορπήσατε τά ἄσματα
καί βρόντησε ὁ τόπος
ἐβουῖξαν οἱ λαγκαδιές
καί σίχτηκαν οἱ κάμποι,
φτάνει κι' ὁ ἦχος ὁ γλυκός
πέρα ἐκεῖ στόν Ἄδη

πού ἔχομε τίς κατοικιές
ἔμεῖς οἱ σκοτωμένοι.

Σύναξη κι' ἔμεῖς κάναμε
σάν τό τραγούδι σας μέ μιᾶς
ἐβούϊξε στ' αὐτιά μας.

Καί ἤμουν ἐγώ ὁ τυχερός
πού διάλεξαν γιά νᾶρθω
ἀπό τὰ στόματα ὀλονῶν
μιᾶ εἴδηση νά φέρω
χαιρετισμό καί μήνυμα.

Μεσ' στήν καρδιά νά κλείσετε
τή μάνα μας Ἑλλάδα
καί νά ριχτήτε στή φωτιά
ὅταν σᾶς προσκαλεῖ.

νᾶχετε ὁμόνοια καί χαρά
κι' ἀγάπη μεταξύ σας
νά σᾶς φωτῖζη δύναμη
ἡ θεία τοῦ Θεοῦ.

Αὐτό εἶναι τό μήνυμα
ὅλων τῶν σκοτωμένων
πού πέσαμε νά δώσουμε
σέ σᾶς τή λευτεριά.

ΟΛΟΙ.

Εὐχαριστοῦμε τό Θεό.

ΑΠΟΣΤ.

Καί τώρα σᾶς ἀφήνω γειά.
Παῖξετε καί τραγουδηστε
γιορτάστε πάντα ὅλοι μαζί
τῆς λευτεριάς τή μέρα.

(ἀκούεται τώρα ἕνα πατριωτικό Δημοτικό τραγούδι, τό παρακάτω. Σφυρίγματα, φωνές, πυροβολισμοί κ.λ.π.)

Στή στεριά δέν ζῆ τό φάρι
οὔδ' ἀνθός στήν ἀμμουδιά
καί οἱ Ἕλληνες δέν ζοῦνε
δίχως τήν ἐλευθεριά.

ΑΠΟΣΤ. (ένῶ παίρνει νά σβύνη τό τραγούδι)

Τῆς Λεβεντιᾶς τό μήνυμα
χαρμόσυνο νά πάω
ἀπό τούς "Ἑλληνας πού ζοῦν
σ'αυτούς ποῦναι στόν "Ἄδη.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΣΗΜ. Ἡ μουσική καί τά τραγούδια ρυθμίζονται ὅπως θά τά ἀντι-
ληφθῆ ὁ ὑπεύθυνος Ραδιοσκηνοθήτης πού θά ἀναλάβῃ.
Ὁ Ραδιοσκηνοθέτης ἔχει ἀκόμη τό δικαίωμα νά ἀντικαταστήσῃ
ἕνα τραγούδι μέ ἄλλο ἀρκεῖ νά ἔχη τήν ἴδια προέλευσι.
